

**Стандарти захисту неповнолітніх у початковій школі N29 імені Януша Корчака
міста Бельсько-Бяла – основні процедури**

Діючи відповідно до статті 22б закону від 13 травня 2016 року про протидію загрозам сексуальних злочинів та захист неповнолітніх, директор початкової школи N 29 у м. Бельсько-Бяла з 15.02.2024 року вводить «Стандарти захисту неповнолітніх» (далі – «Стандарти»), основною метою яких є забезпечення безпеки неповнолітніх учнів, турбота про їхнє благополуччя, врахування їхніх потреб та вжиття заходів у їхніх інтересах.

Розділ 1

Загальне відомості

1. Метою Стандартів захисту неповнолітніх є:

а) привернення уваги шкільного персоналу, батьків та суб'єктів, що співпрацюють, до необхідності вживати посилені заходи для захисту неповнолітніх учнів від жорстокого поводження;

б) визначення кола обов'язків представників школи у заходах, що здійснюються для захисту учнів від заподіяння шкоди;

в) розроблення адекватної процедури, яка буде використовуватися під час втручань у випадках підозри про жорстоке поводження з неповнолітніми;

г) запровадження посиленої профілактичної та просвітницької діяльності у сфері забезпечення захисту учнів від насильства.

2. У рамках виконання своїх обов'язків працівники школи звертають увагу на фактори ризику жорстокого поводження з дітьми, стежать за ситуацією та самопочуттям дитини і застосовують принципи, викладені в Стандартах.

3. Неприпустимим є застосування персоналом будь-яких форм насильства щодо дитини.

4. Весь колектив закладу, а також учні та їх батьки ознайомлюються зі Стандартами, відповідно до процедур, визначених Стандартами.

5. Директор школи призначає пані Беату Повідел та пані Магдалену Тарнаву особами, відповідальними за контроль щодо виконання Стандартів, реагування на сигнали про їх порушення, оцінку та зміну положень Стандартів та ведення реєстру інформації та повідомлень.

6. Директор призначає вчителя інформатики, пана Кшиштофа Кузьму, відповідальним за моніторинг безпеки ІКТ-пристроїв з доступом до мережі Інтернет.

Розділ 2

Правила безпечних відносин персонал - неповнолітні, включаючи заборонену поведінку

1. Основний принцип взаємин між неповнолітніми та колективом школи полягає в тому, щоб діяти на благо учня, поважаючи його гідність, враховуючи його емоції та потреби, а також у його найкращих інтересах.

2. Колектив діє тільки в рамках чинного права, внутрішніх положень школи та своїх повноважень і компетенцій.

3. Принципи безпечних відносин між персоналом і дітьми поширюються на всіх працівників (педагогічних і непедагогічних), стажистів, учнів і волонтерів.

4. До основних стандартів, що визначають принципи, зазначені в пункті 3, належать, зокрема:

1) Підтримання професійних відносин з учнями та реагування на них у відповідній манері, адекватній до ситуації та справедливій по відношенню до інших учнів.

2) Збереження терпіння і поваги в спілкуванні з учнями, акцентування уваги на розумінні пережитих ними почуттів, не вимагати і не проявляти інтересу, якщо учень не готовий до розмови.

3) Не залишати учневі необмеженої свободи, встановлювати чіткі межі в поведінці та очікуваннях, передбачати наслідки за недотримання вимог, тим самим навчаючи, що відповідальність лежить на учневі, а наслідки є наслідками його дій.

4) Реагування в адекватний спосіб на ситуацію та психологічні і фізичні можливості учня, у тому числі коригування рівня спілкування з учнем з особливими освітніми потребами, у тому числі з інвалідністю.

5) Врахування потреб учнів та адаптація освітніх вимог до індивідуальних потреб розвитку та психолого-фізичних здібностей, у тому числі адаптація методів та форм роботи для учнів з особливими освітніми потребами, учнів з обмеженими можливостями та обдарованими учнями.

6) Однакове ставлення до учнів незалежно від статі, сексуальної орієнтації, інвалідності, соціального, культурного, релігійного статусу та світогляду.

7) Фізичний контакт з учнем можливий лише як відповідь на реальні потреби учня в даний момент з урахуванням його віку, статі, культурного та ситуативного контексту. Фізичний контакт (наприклад, обійми) завжди повинен бути прийнятний учнем.

8) Встановлення правил і принципів групової роботи, чітке визначення вимог і очікувань від учня, рішуче реагування на небажану поведінку.

9) участь персоналу у підвищенні кваліфікації у сфері протидії насильству щодо неповнолітніх, міжособистісного спілкування, діагностики факторів ризику, які свідчать про можливість застосування насильства над малолітнім.

10. Панування працівника над власними емоціями.

11. Контакт з учнями можливий виключно в робочі години школи і стосується лише навчальних або виховавчих цілей, якщо існує потреба зустрічі з учнями поза робочими годинами школи, треба повідомити дирекцію та отримати згоду батьків малолітнього учня.

12. Якщо учень і його батьки є близькими людьми по відношенню до працівника школи, тоді зберігається ввічливе ставлення при інших учнях.

5. У взаєминах між трудовим колективом та неповнолітніми учнями неприпустимим є зокрема:

1) застосування насильства щодо учня в будь-якій формі, включаючи застосування фізичних покарань, використання владних відносин або фізичної переваги (залякування, примус, погрози);

2) присоромлення, приниження, неповага та образа учнів;

3) підвищення голосу, крики на учнів, викликання у них страху;

4) розголошення конфіденційної інформації (зображення, відомості про сім'ю, медичну, правову тощо), що стосується дитини, стороннім особам, у тому числі іншим учням;

- 5) неналежна поведінка в присутності учнів, наприклад, використання вульгарної лексики, образливі зауваження в бік малолітньої дитини щодо сексуальної привабливості у висловлюваннях вчителя;
- 6) встановлення будь-яких романтичних чи сексуальних стосунків з учнем або внесення недоречних пропозицій, спрямування коментарів, жартів, жестів сексуального характеру в бік учня, а також надання учневі порнографічного контенту незалежно від його форми;
- 7) фаворитизм по відношенню до учнів;
- 8) запис образу дитини (кінозйомка, запис голосу, фотографування) для приватних потреб працівника;
- 9) пропонування учням алкоголю, тютюнових виробів або заборонених психоактивних речовин, вживання їх разом з учнями або в їх присутності;
- 10) запрошення учнів до місця проживання.

Розділ 3

Правила безпечних відносин між неповнолітніми , включаючи заборонену поведінку

1. Основний принцип взаємин між неповнолітніми полягає в тому, щоб діяти з повагою, враховуючи гідність і потреби учнів.
2. Стандартним є створення атмосфери шкільного життя, яка виховує толерантність і почуття відповідальності за свою поведінку.
3. Вихованці залучаються до діяльності, в якій вони мають можливість брати активну участь, співпрацювати та розвивати командний підхід, у тому числі такі, що розвивають позитивні стосунки з учнями з особливими освітніми потребами.
4. Не дозволяється:
 - а) застосування насильства до будь-якого учня в будь-якій формі;
 - б) використовувати вульгарну або образливу лексику;
 - в) приниження, образи інших учнів;
 - г) поводитися неадекватно, тобто використовувати вульгарні слова, жести, жарти, спрямовувати образливі зауваження, у тому числі сексуального підтексту;
 - д) застосування залякувань і погроз;
 - е) запис зображення інших учнів шляхом запису (у тому числі аудіо) та фотографування без згоди та в інтимних ситуаціях, які можуть їх збентежити;

є) спільне використання психоактивних речовин між неповнолітніми та використання їх у своєму оточенні.

Розділ 4

Порядок дій у разі жорстокого поводження

Правила втручання для учнів, які є свідками або жертвами насильства з боку однолітків

1. Працівник школи повинен бути повідомлений якомога швидше про підозри в тому, що хтось з учнів зазнає насильства. Якщо інцидент небезпечний і поруч немає дорослих, слід негайно зателефонувати за номером екстреної допомоги 112.
2. Скривджену особу слід підтримувати добрими словами, співчуттям та несхваленням дій людей, які вчинили насильство, абсолютно не долучаючись до переслідування та поширення ненависті.

Розділ 5

Правила користування електронними пристроями з виходом в інтернет

1. У школі є мережевий адміністратор (відповідно до 1 розділу п. 6), який відповідає за контроль антивірусних програм і брандмауерів не рідше одного разу на місяць з метою захисту систем від атак шкідливого програмного забезпечення і блокування невідповідних віку матеріалів на шкільних комп'ютерах.
2. Школа тісно співпрацює з експертом з цифрової безпеки в органі управління школою.
3. Мережева інфраструктура школи забезпечує доступ до мережі Інтернет персоналу та учням, як під час занять так і поза ними під наглядом працівника школи, на виділених комп'ютерах, розташованих у бібліотеці можуть користуватися інтернетом.
4. У разі використання обладнання з доступом до мережі Інтернет під наглядом працівника школи він зобов'язаний інформувати учнів про правила безпечного використання ресурсів мережі Інтернет та забезпечення безпечного користування мережею Інтернет під час занять.
5. У школі систематично проводяться профілактичні заходи у сфері безпечного користування мережею Інтернет.
6. На території школи є мережа Wi-Fi, захищена паролем доступу.

7. У разі виявлення небезпечного контенту адміністратор мережі намагається визначити, хто користувався комп'ютером при його введенні, і передає інформацію директору школи, який організовує для дитини бесіду з психологом або педагогом. Якщо дитині повідомлено про те, що вона зазнає жорстокого поводження, вона вчиняє дії, описані в процедурі захисту.

Розділ 6

Процедури захисту дітей від шкідливого контенту в Інтернеті та інших записів

I. Небезпечний контент (порнографічні матеріали, що пропагують ненависть, расизм, ксенофобію, насильство, саморуйнівну поведінку)

1. Про контент, який є незаконним або таким, що не відповідає правилам даного веб-сайту, повідомляється адміністраторам веб-сайту.

2. У разі повідомлення про доступ до неналежного контенту адміністратор мережі встановлює обставини інциденту, намагаючись встановити особу винуватця та свідків інциденту, а також забезпечує збереження доказів, налаштовує безпеку шкільної мережі для повторного блокування доступу до неналежного контенту. На основі отриманих результатів складається Картка втручання.

3. Якщо небезпечний контент стосується людей, які не мають відношення до школи, директор повідомляє про інцидент у відповідні служби (сімейний суд або поліцію), передаючи отримані матеріали.

4. Якщо учасниками інциденту є учні школи, психолог або шкільний психолог (окремо) розмовляє з винуватцем і потерпілим (окремо) про емоції, які можуть бути викликані матеріалом, до якої поведінки він спонукає, а також обговорюються наслідки події, що виникли в результаті порушення шкільного статуту.

5. Батьки учнів повідомляються, а також інформуються про вжиті заходи та подальші дії, вжиті школою (передбачені законом стягнення / заходи впливу на освіту, повідомлення правоохоронних органів, психолого-педагогічна підтримка).

6. Співпраця з правоохоронними органами або сімейним судом має бути обов'язковою у разі порушення заборони на розповсюдження порнографічних матеріалів за участю неповнолітньої особи (особи, які не досягли 18 років – ч. 3 ст. 202 КК) та контенту, що публічно пропагує фашистську чи іншу тоталітарну

систему держави або розпалює ненависть на ґрунті національних, етнічних, расових чи релігійних відмінностей (ст. 256 та ст. 257 КК).

II. Захист зображень

1. На початку навчального року школа отримує письмові згоди від батьків та учнів на публікацію зображень учнів з метою фотодокументації заходів, що проводяться закладом. Наскільки це можливо, фотографуються групи студентів, а не окремі особи.
2. Фотографії та записи не підписуються інформацією, що ідентифікує учня за іменем та прізвищем.
3. Аналогові носії інформації, що містять фотографії та записи учнів, повинні зберігатися в замкненій шафці, а електронні носії з фотографіями та записами повинні зберігатися в захищеному корпусі з обмеженим доступом для осіб, уповноважених установою на посаду адміністратора мережі, протягом терміну, передбаченого законом про архівацію.
4. Неприпустимо зберігати фотографії та записи із зображенням учнів на незашифрованих або мобільних носіях (мобільних телефонах та флешках).

III. Втручання в особисте життя

1. Інформація про загрозу порушення конфіденційності в школі має бути негайно передана адміністратору ІТ-систем та директору школи, які вживають негайних заходів для захисту даних та обмеження подальшого доступу до секретної інформації.
2. Далі слід визначити обставини інциденту, ретельно задокументувавши отриману інформацію та звернутися до експерта з цифрової безпеки в органі управління школою.
3. У разі більш серйозних загроз і в ситуації, коли порушення приватного життя викликано людьми з-поза меж школи, слід налагодити співпрацю з правоохоронними органами.

4. Особа, зазначена в пункті 6 розділу 1, повинна повідомити постраждалих осіб (чиї персональні дані були витоком) про ситуацію, що склалася, щоб вони могли вжити індивідуальних заходів щодо виправлення ситуації.

IV. Кібербулінг

1. Учень, який став жертвою або свідком кібербулінгу (висміювання, приниження учасників шкільної громади з використанням цифрових технологій, образливі коментарі, поширення зображення, маніпуляції з фотографіями тощо), має повідомити про ситуацію класного керівника або шкільного психолога. Свідок кібербулінгу також може подати заяву.

2. Представник персоналу, який отримав інформацію, намагається встановити обставини події, зібрати докази у вигляді скріншотів, повідомлень, коментарів, фотографій, адрес сайтів. Зібрані матеріали передаються особі, зазначеній у главі 1 розділу 5, яка готує Картку перебігу події.

3. Батьки інформуються про інцидент і разом з адміністратором мережі та координатором стандартів визначають чи потребує ситуація повідомлення правоохоронних органів та чи будуть за неї відповідати батьки або школа.

4. Педагог/шкільний психолог надає психолого-педагогічну допомогу потерпілій особі, а також роз'яснює роль школи у протидії явищу кібербулінгу та подальші етапи поведінки школи.

5. Якщо винуватцем є учень школи, педагог або шкільний психолог повинен провести з ним бесіду, в результаті якої він визначить, чи є підстави для звернення про даний випадок до сімейного суду або поліції (правопорушення, що переслідуються), чи достатньо цього для застосування передбачених законом стягнень/виховних заходів.

V. Фейкові новини

1. Включення питання дезінформації до тем профілактичних заходів, у тому числі щодо впровадження занять з інформатики, з метою підтримки медіаграмотності.

2. Проведення контролю за соціальними мережами в частині діяльності, спрямованої на обмеження і поширення фейкових новин та перевірки контенту, що публікується в мережі Інтернет.

3. Реагування на потенційну загрозу – виправлення інформації, повідомлення адміністратору веб-сайту, якщо контент є незаконним або не відповідає нормативним актам.

Розділ 7

Правила складання плану підтримки неповнолітнього після розкриття факту жорстокого поводження

1. Метою плану підтримки в першу чергу:

а) ініціювати заходи втручання у співпраці з іншими установами, якщо це необхідно;

б) співробітництво з батьками з метою припинення жорстокого поводження з неповнолітнім та надання йому допомоги;

в) діагностика необхідності звернення до суду;

г) надання учневі психолого-педагогічного супроводу на території школи та спеціального супроводу за межами школи, якщо це необхідно.

2. У розробці плану супроводу беруть участь учень, його батьки, вихователь та команда психолого-педагогічного супроводу – перед кожною з цих осіб видаються завдання, які мають бути виконані у визначений проміжок часу.

3. Діяльність координується і контролюється шкільним консультантом, який тісно співпрацює з особою, відповідальною за координацію Стандартів, зазначених у главі 1 розділу 5, включаючи вжиття заходів спільно з позашкільними установами.

4. План підтримки повинен включати:

а) заходи втручання, спрямовані на забезпечення безпеки учня, включаючи повідомлення про підозру у вчиненні злочину, про що повідомляють правоохоронні органи;

б) форми підтримки, що пропонуються школою;

в) запропоновані форми позашкільної підтримки спеціалістів, якщо це необхідно.

5. План підтримки також повинен охоплювати братів і сестер потерпілого учня, якщо вони є учнями школи.

6. План підтримки неповнолітнього діє паралельно з проведеними заходами втручання, а його керівним принципом є спостереження за учнем, надання йому умов для отримання багатопрофільної підтримки, включаючи підтримку поза школою, надання підтримки батькам та міжінституційну співпрацю.
7. План підтримки неповнолітнього встановлюється і в ситуації, коли ініціатором інтервенційних заходів є інша установа (процедура «Блакитна карта», отримання інформації про зловживання від правоохоронних органів або суду тощо, співпраця з Центром соціального захисту населення).
8. У разі реалізації процедури «Блакитна карта» план підтримки неповнолітнього ідентичний домовленостям, зробленим у групі діагностики та допомоги.
9. «Нежорстокий» батько, який співпрацює зі школою, щоб зупинити винуватця насильства та надати дитині позашкільну допомогу, має бути активізований для такої дії. У разі жорстокого поведіння з боку обох батьків втручання також передбачає повідомлення сімейного суду та поліції, а дії проти батьків, включаючи перевірку безпеки членів сім'ї, належать до компетенції цих установ.
10. План підтримки неповнолітнього включає різні форми допомоги, включаючи юридичну, психологічну, соціальну та медичну допомогу, включаючи міждисциплінарне співробітництво у цій сфері.
11. Завдання колективу школи в основному пов'язані з наданням допомоги учневі у виконанні дидактичних і виховних завдань та побудові позитивних взаємин з однолітками та колективом школи.
12. План утримання неповнолітнього не закінчується із закінченням законної процедури.

Розділ 8

Правила та методи доведення політики до відома персоналу, неповнолітніх та їх опікунів для ознайомлення та застосування, а також правила оновлення та перегляду Стандартів

1. Усі процедури та документи, пов'язані з впровадженням Стандартів, надаються персоналу, неповнолітнім та їхнім батькам під час ознайомлення та зобов'язання щодо застосування (відповідно до наведених нижче правил), а потім за запитом у

будь-який час. Ці документи також можна знайти на сайті школи за адресою www.sp29.eduportal.bielsko.pl.documents

2. Скорочений варіант Стандартів (для неповнолітніх) розміщений на дошці оголошень у вчительській кімнаті, кабінеті педагога та в бібліотеці.

3. Ознайомлення учнів зі Стандартами проводиться під час одного із занять з класним керівником, що проводиться у вересні кожного року, а перше ознайомлення відбудеться відразу після розробки та впровадження Стандартів, не пізніше ніж протягом 30 днів. Факт ознайомлення з документами підтверджується списком присутніх на заняттях, під час яких обговорювалися ці процедури. Відсутні учні повідомляють класному керівнику про ознайомлення з документом протягом 7 днів після повернення .

4. Особа, відповідальна за контроль за виконанням Стандартів, не рідше одного разу на два роки проводить опитування серед здобувачів освіти з метою контролю за рівнем виконання Стандартів, а потім виконує якісний та кількісний аналіз опитування та на цій основі складає звіт про моніторинг. Звіт подається керівнику школи.

5. Зміни до Стандартів затверджуються та вносяться до працівників, батьків та учнів керівником школи.

Розділ 9

Прикінцеві положення

1. Стандарти набирають чинності з дня опублікування розпорядження.

2. Оголошення здійснюється шляхом розміщення Стандартів на сайті школи, вивішування на дошці оголошень в вчительській кімнаті, в кабінеті педагога і в бібліотеці в скороченому варіанті, призначеному для неповнолітніх.